

Danske Bedemænd

29-09-2010

Vedrørende takstforhøjelser for kirkegårdsydelse i Århus Kommune

TILSYNET

X har på vegne af foreningen Danske Bedemænd ved mail af 10. maj 2010, rettet henvendelse til Statsforvaltningen Midtjylland, som i medfør af styrelseslovens¹ § 47 fører tilsynet med kommunerne i Region Midtjylland.

STATSFORVALTNINGEN MIDTJYLLAND

ST. Blichers Vej 6

POSTBOX: 151

6950 RINGKØBING

JOURNAL NR.: 2010-613/694

SAGSBEHANDLER: TIMMID

DIREKTE TELEFON: 7256 8575

TELEFON: 7256 8575

TELEFAX: 9732 4517

GIRO: 887 3747

EAN-NR. 5798000362314

midtjylland@statsforvaltning.dk

www.statsforvaltning.dk

Henvendelsen sker på baggrund af, at Århus Byråd i forbindelse med vedtagelse af en kirkegårdsudviklingsplan har vedtaget at hæve taksterne for nogle af kirkegårdsydelseerne. Foreningen Danske Bedemænd har i den forbindelse ønsket at få belyst, i hvilket omfang det er lovligt, at Århus Kommune hæver taksterne for nogle af kirkegårdsydelseerne.

Statsforvaltningen har nu afsluttet behandlingen af sagen.

Statsforvaltningen finder ikke, at Århus Kommune har handlet i strid med regler, hvis overholdelse påses af det kommunale tilsyn.

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og en nærmere begrundelse for statsforvaltningens opfattelse.

Sagens baggrund:

Århus Kommune administrerer to kirkegårde, henholdsvis Nordre og Vestre Kirkegård.

Århus Byråd har i forbindelse med godkendelse af en kirkegårdsudviklingsplan vedtaget at hæve taksterne for nogle af kirkegårdsydelseerne, herunder at indføre brugerbetaling for leje af jord allerede ved erhvervelsen.

Kirkegårdene administreres efter en vedtægt for Århus Kommunes kirkegårde, som er vedtaget af Århus Byråd og godkendt af Kirkeministeriet. Det fremgår af vedtægten, at taksten for kirkegårdsydelse fastsættes i et betalings-

TELEFONTID:

MANDAG - ONSDAG: 09.00-15.00

TORSDAG: 12.30-17.00

FREDAG: 09.00-12.00

EKSPEDITIONSTID:

MANDAG-ONSDAG 09.00-15.00

TORSDAG 09.00-17.00

FREDAG 09.00-12.00

¹ Lovbekendtgørelse nr. 581 af 24. juni 2009 om kommunernes styrelse med senere ændringer

reglement, der er udarbejdet af Århus Kommunes kirkegårde og godkendt i byrådet den 10. februar 2010.

Den 5. marts 2010 skrev foreningen Danske Bedemænd et brev til Århus Kommune for at gøre opmærksom på de konsekvenser, som de nyligt ændrede takster for Århus Kommunes kirkegårdsydelse har i praksis, og anmodede i den forbindelse om Århus Kommunes kommentarer til takstforhøjelserne.

I mail af 10. maj 2010 rettede Danske Bedemænd henvendelse til Statsforvaltningen Midtjylland. I henvendelsen bad foreningen om at få oplyst, i hvilket omfang Århus Kommune er berettiget til at hæve taksterne for kommunens kirkegårdsydelse.

Den 1. juli 2010 har Århus Kommune i en redegørelse til statsforvaltningen oplyst, at baggrunden for de konkrete takstforhøjelser for nogle af kirkegårdsydelse er, at Århus Byråd i forbindelse med godkendelse af en kirkegårdsudviklingsplan har vedtaget at indføre brugerbetaling for kirkegårdsydelse. Blandt andet er der indført betaling for leje af jord allerede ved erhvervelse af gravsted i modsætning til tidligere, hvor leje af jord var gratis i første fredningsperiode (20 år for kistegrave og 10 år for urnegrave).

Endvidere har Århus Kommune oplyst, at kommunen har analyseret kirkegårdenes økonomi, herunder beregnet de faktiske omkostninger på de forskellige ydelser, der leveres.

Ved fastsættelse af de nye takster har kommunen oplyst, at dels beregningen af de faktiske omkostninger dels Kirkeministeriets vejledning vedrørende kirkegårdstakster er lagt til grund, således at taksterne svarer til de omkostninger, der er forbundet med leveringen af kirkegårdsydelse.

Vedtægt for Århus Kommunes kirkegårde:

§§ 9, 13, 23, 24 og 27 i vedtægt for Århus Kommunes kirkegårde af 1. januar 2010 lyder:

§ 9. Nordre og Vestre kirkegårde vedligeholdes og administreres i overensstemmelse med de gældende bestemmelser og i henhold til aktuel bekendtgørelse af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde jf. nedenævnte afsnit.

På ovennævnte kirkegårde, som i henhold til tilladelse fra kirkeministeren efter de særlige regler herom administreres af en særlig afdeling under Århus Kommune, kommer loven til anvendelse med de fravigelser, der in-

deholdes i denne af kirkeministeriet godkendte vedtægt.

§ 13.

...

Ved betaling i forbindelse med erhvervelse af gravsted gælder de til enhver tid i betalingsreglementet fastsatte takster.

...

§ 23.

...

For ovennævnte tjenesteydelser gælder de til enhver tid i betalingsreglementet fastsatte takster.

...

§ 24.

...

Århus Kommunes kirkegårde kan påtage sig ren- og vedligeholdelse m.m. af gravstedet årsvis eller for åremål, efter de regler der er fastsat af byrådet og mod forudbetaling af de i betalingsreglementet fastsatte takster.

Indehaver af brugsret til et gravsted, som er sløjftet på grund af mispryd, kan lade gravstedet genetablere ved kirkegårdens foranstaltning og mod betaling af de i betalingsreglementet fastsatte takster.

Århus Kommunes kirkegårde kan påtage sig anlægning af gravsteder mod betaling af de i betalingsreglementet fastsatte takster.

...

§ 27. Takster fastsættes af byrådet i et betalingsreglement, der udarbejdes af Århus Kommunes kirkegårde og godkendes i Byrådet.

Betalingsreglementet indeholder grundtakster for erhvervelse og fornyelse af kiste- og urnegravsteder, gravkastning for kister og urner samt takster for kremation og benyttelse af kapel.

Endvidere indeholder betalingsreglementet grundtakster for renholdelse

...

For ovennævnte ydelser beregnes priser, der giver dækning for indkøb af materialer, arbejdsomkostninger samt administration.

Retsgrundlag:

§ 3 i lov nr. 582 af 27. maj 2010 om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. lyder:

§ 3. Kirkeministeren kan tillade, at begravelsesvæsenet udskilles fra kirkens bestyrelse. Regler om begravelsesvæsenets bestyrelse fastsættes i så fald i en vedtægt,

der godkendes af kirkeministeren.

§ 46 i lov nr. 77 af 2. februar 2009 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde lyder:

§ 46. På kirkegårde, som bestyres af et særligt begravelsesvæsen i henhold til tilladelse fra kirkeministeren efter de særlige regler herom, kommer loven til anvendelse med de fravigelser, der indeholdes i den for disse kirkegårdes bestyrelse af kirkeministeren stadfæstede vedtægt.

Statsforvaltningens udtalelse:

På baggrund af en udtalelse fra Folketingets Ombudsmand² og Kirkeministeriets Vejledning fra 1996 må det antages, at taksterne skal fastlægges ud fra "hvile i sig selv" princippet, således at de faktiske omkostninger dækkes.

Det er statsforvaltningens opfattelse, at Århus Byråd i forbindelse med beslutningen om at hæve taksterne for nogle kirkegårdsydelse ikke har tilsidesat regler, hvis overholdelse påses af det kommunale tilsyn. Statsforvaltningen har haft lejlighed til at gennemgå taksterne og har herved lagt vægt på, at taksterne svarer til de omkostninger, der er forbunden med levering af kirkegårdsydelserne.

Statsforvaltningen foretager sig på den baggrund ikke yderligere i sagen.

Statsforvaltningen har sendt en kopi af denne skrivelse til Århus Kommune.

Udtalelsen vil snarest blive offentliggjort på statsforvaltningens hjemmeside på internettet (www.statsforvaltning.dk).

Med venlig hilsen

Martin Basse

/Maria Christensen

² Folketingets Ombudsmandsberetning 1994, side 179.